

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrierile nefrancate nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INSEDATE se primește la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Duka, Heinrich
Schölk, Rudolf Mosse, A. Oppelke
Nachfolger; Anton Oppelke, J.
Daniszer, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; în
București: Agence Havas, Suc-
cursale de România; în Ham-
burg: Karoisi & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o colună 6 cr. și
50 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagină a 8-a o
serie 10 cr. sau 50 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta” iese în mă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul înului Nr. 30 etagiu
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu oștii în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 267.

Brașov, Sâmbătă, 2 (14) Decembrie

1895.

Socialiștii germani.

În statele, ce se bucură de ceea
ce se numește constituționalism mo-
dern, mai mult ori mai puțin fals,
abia se va afla un guvern, care să
n'arbă a lupta aqi cu câte-o belea
mare.

Pe globul nostru unguresc, d'al
de Banffy au să lupte cu hidra par-
tidei populare, de-o parte, de altă
parte cu bălaurul Românilor și
al Slavismului, care „stă să înghiță
statul milenar”. De-om merge mai
departe spre apus, vom găsi, că gu-
vernul împărătesc din Viena are ace-
lași necaz cu antisemitismul, ce-și
ridică capul tot mai cutezător, apoi
cuceștiunea împăcării cu Cehi, Po-
loni, Sloveni, clericali, feudali etc.

Dér cât pentru imperiul dualist,
va dice unul și altul, că nici nu se
pote altfel, fiind într'ensul o așa
mare amestecătură de popore. Cum
stă însă lucrul în puternica Germa-
niă, ce-o constituie un singur popor,
cu una și aceeași cultură? Aici s'ar
crede, că toate trebuie să mērgă mai
neted și că guvernul ar trebui să fiă
scutit de belelele interioare. Și totuși
nu este așa. Guvernul celui mai tare
stat militar în Europa e constrins
să lupte aproape desperată cu
o parte mare și însemnată a cetă-
șenilor germani, cu socialiștii.

În mēsură aceea, în care s'a
mărit și s'a întărit puterea germană
în urma războielor dela 1866 și 1870,
s'a mărit și s'a întărit și socialis-
mul german și astăzi a ajuns a fi
o plagă adevărată pentru cei dela
putere. Aceștia vād în social-demo-
crați pe dușmanii ordinei și ai insti-
tuțiunilor de stat, ba mai mult, de
un timp încōce, cu deosebire, socia-
liștii germani au fost stigmatizați
chiar de către capul statului ca duș-
mani ai statului național german.

Scim, cum s'a petrecut acesta.
Cu ocaziunea serbării aniversării de

25 de ani a victoriilor raportate de
cătră Prusienii, și confederații lor în
contra Francesilor, socialiștii s'au
pronunțat în contra acestor serbări
pompoze și demonstrative, dīcēnd,
că prin acestea se ațită numai ura
între Francesi și Germani fără de
nici un folos. Tot-odată socialiștii
s'au pronunțat cu această ocaziune
în contra anexiunii Alsației-Lota-
ringiei.

Proteste lor au făcut sânge rău
în armată și au produs în totă țera
un dureros resens. Atunci împăretul
Wilhelm a dat espresiune, într'un
toast ținut la o solemnitate, indignă-
nării sale, declarând pe socialiști,
ca pe o adunătură de omeni, cari
nu sunt vrednici să porțe numele
de Germani.

Sentița această nimicitoare, ros-
tită chiar de către purtătorul corōrei
în contra social-democrațiilor, a cădūt
ca o bombă în mijlocul acestora. Și
de atunci regimul nu se gândesce,
decât numai la aflarea de nouē
mijloce spre a înirēna periculoasa
agitațiune socialistă.

În ședința de alaltă-erī a par-
lamentului german s'a ridicat con-
ducătorul socialiștilor, Bebel, pentru
ca să ia în apărare partida sa față
cu gravele acușțiuni îndreptate
contra ei chiar din cercurile cele mai
înalte, și a ținut o vorbire, ce a du-
rat peste două ore și a produs mare
sensațiune în toate părțile.

Nici-odată, de când există o is-
toriă germană, dīse Bebel, nu s'a
făcut o erōre mai mare, decât cu
anexiunea Alsației-Lotaringiei. De
aici se datēză neliniștea și înarmă-
rile permanente în Europa. Față cu
un asemenea rezultat al politiceii bi-
markiane, noi socialiștii am avut
dreptul să dīcem cu ocaziunea iubi-
leului victoriilor dela 1870: Nu tur-
nați oleu pe foc, nu lăsați, ca să is-
bucnescă din nou flacăra urei între
cele mai mari națiuni culte: Ger-
mania și Franca!

Pentru această atitudine, adause
Bebel, socialiștii au fost ofensați de
mōrte și ei să nu se apere? Decă
ar tăcē, ar fi desprețuiți. Ne-au în-
cārcat cu pire de lesă majestate,
legile se interpretēză cu totul altfel
contra noastră și noi să tăcem? Ce
va crede lumea căci va auzi, că aici
este o partidă, care ar vrē să rēs-
tōrne tronul, altarul și capitalul?
Guvernul însu-și sgudue prin această
credița în instituțiunile noastre.

Bebel încheiă prin a arăta, că
socialiștii nu sunt dușmanii unității
și ai instituțiilor germane, dēr
când odată va veni dușmanul din
drepta și din stānga, se vor bucura
cei ce sunt aqi la putere, decă so-
cialiștii le vor veni în ajutor.

Limbagiul acesta decis și încre-
dūt în puterea partidei a produs o
adēncă impresiune, cu atât mai vir-
tos, că era îndreptat chiar contra
monarhului. Puternicilor dela Ber-
lin le-a dat mult de gândit șeful
socialiștilor germani.

CRONICA POLITICĂ.

— 1 (13) Decembrie.

Cestiunea numirii mitropolitului gr.
ort. pentru Bucovina în curēnd va fi fina-
lisată, după cum e informat diarul „Gazeta
Polska”. Se dice că deputații romāni din
camera austriacă, cari sunt membrii ai clu-
bului conservativ, au recercat pe contele
Hohenwart să intervină la contele Badeni,
ca să fiă numit mitropolit archimandritul
O. Repta. Hohenwart în fapt a și vorbit
cu Badeni, dēr primu răspunsul, că asupra
cestiunei acesteia guvernul deja a adus ho-
tărīrea sa, decī nu se mai pōte face nici
o schimbare, de-ōreoe se așteptă încă nu-
mai decisiunea împăratului. Că ce hotărīre
a luat cabinetul, despre această Badeni nu
i-a comunicat nimic lui Hohenwart. Depu-
tații romāni, fiind incunoscīțați despre
starea lucrului, hotărīră a-se adresa cu ru-
garea lor direct la împăratul. Contele Ho-
henwart avū deja audiță la monarhul
în afacerea această. Întrēga cestiune a luat

acum un caracter politic și atērnă fōrte
mult dela împrejurarea, că ore va fi numit
metropolit candidatul Romānilor, O. Repta?
Candidatul guvernului și al Polonilor se
dice, că este actualul vicar al mitropoliei,
Ciupercovici.

În ședința camerei austriace ținută
alaltăeri deputatul rutēn Romanciuk anunță,
că o deputațiune de 150 Ruteni va apărē
în Viena spre a-se plānge la monarhul
asupra modului cum s'au sēvērșit alegerile
de deputați pentru dieta din Galiciă.

Privitor la evenimentele din Turcia,
din Constantinopol se depeșēză următoarele:
Reintōrcerea lui Said-pașa în locuința s'a
a urmat numai după-oe Sultanul a declarat,
că Said se va bucura de absolută siguranță.
Sultanul a conferit un dar fōrte prețios gu-
vernōrului din Smyrna, Kamil-pașa și i-a
ridicat leafa în mod considerabil. Intre
Softe s'au împărșit dīlele trecute multe
daruri în bani, carne și pāne, din ceea-oe
se vede, că în palatul Padischachului își
dau totă nisuița de-a căștiga pe studenții
muhamedani, cari în timpul din urmă au
dat mai multe semne de neliniște și ne-
mulțămire. „Oficiul Reuter” anunță, că mai
multe sate armenesci din districtul Wan
au fost arse și jefuite. Miseria între țērani e
îngrozitoare. Cei mai mulți dintre ei au
tugit la munți, pentru de-a scāpa de ma-
sacrele Curșilor, și acum petrec prin pă-
duri fără scut și fără nutremēt.

Diarul „Frankf. Zeit.” anunță scirea
gravă, că Papa ar fi amenințat cu escomu-
nicare pe prințul Ferdinand al Bulgariei,
pentru casul, decă acesta își va boteza pe
fiul său, pe prințul Boris, după ritul or-
todox-oriental. „P. Ll.” de astăzi încērcă a
desmīați această scire.

Correspondentul din Belgrad al diaru-
lui „Köln. Zeit.” afirma, că exregele Milan
va conveni în Paris cu exregina Natalia,
pentru de a-se înțelegē asupra diferitelor
cestiuni urgente. Se dice, că amēndoi ar fi
hotărīți de-a pune capēt stărei actuale ne-
liniștitoare din Serbia, și în casul decă

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Douē schițe.

II.

În capul satului pērul cel mare era
într'o înflorire splendidă, căci sosise deja
primăvara. Dēr și mai frumoasă era fiica
mōrarului dimpotrivă, care era mirēsa lui
Ioan. Câte flori se aflau pe pēr, stātea rose
avea Perrina, care era tocmai de 16 ani.
Sub acest pom frumos îi dīse Ioan:
„Dēr când vom face nunta, Perrino?”
Întreaga-i fīnță suridea: pērul blond,
care se juca în vēnt, talia, piciorușul gol, în
micile ghețe de lemn, mānile, cu cari trāgea
o crēngă, ce atērna în jos, ca să respire
mirosul florilor, fruntea curată, dinții albi
între rumenele buze — ah, cum o iubea
Ioan!

— „După seceriș”, răspuse dēnsa,
„vom face nunta, decă nu vei deveni
soldat.”

Când se apropiă sorțiirea, Ioan aprinse
o luminare înaintea icōnei sf. Marie, de-
ōre-oe cugetul, că trebuie să părăsēscă
pe Perrina, îi sfășia inima.

— „Sf. Maria fiă lăudată!” esclamă Ioan.
„Am tras cel mai mare număr, dēr Iosif,
fratele meu, a rēmas.”

Când Ioan își vedeți fratele, acesta
avea lacrimi în ochi și suspina:

— „Mamă! Sērmana mea mamă!”
— „Māngăiă-te, Iosife”, îi dīse Ioan,
„eu sunt orfan. Voiū merge eu în locul
tēu ca soldat și tu vei putē ajuta și de-aci
încolo pe mamă ta.”

Perrina, care auzise despre hotărīrea
logodnicului său, veni plāngēnd la pēr;
nici-odată n'o vāduse pe Ioan lăcrāmānd și
ea îi placū acum și mai mult decāt decō
ridea.

— „Ești un om bun”, îi dīse ea. „Ai
făcut bine! Mergi ca soldat, eu te voiū
aștepta.”

„Înainte! Înainte!” Acēsta fū devisa
până la Wagram. Ioane, ține-te bine, duș-
manul e aici! Cinci sute de tunuri își as-
viriră glōnțele în șirurile vitejilor, Ioan se
înfrică și privi înapoi.

Înapoi vādū el Franca, satul său na-
tal și pērul înflorit, sub care de sigur se
ruga acum Perrina pentru el. Dumneșeu
fiă lăudat! Ioan nu se mai temea, el e

vitez... nāvălesce înainte,.. e unul dintre cei
dintăi în saș.

— „Cum te numesci vitezul meu?
strigă Napoleon.

— „Ioan, Sire.”
— „Ioane te numesc sublocotenent.”
— „Perrino, o Perrina mea, sublo-
cotenent, se trāsească rēsboiul! Fiă-care luptă
e o serbătōre!”

Înainte! Înainte!
— „Ești tu esti, Ioane?”
— „Da Majestate!”
— „Te numesc căpitan! Peste ca-
dave poți ajunge și mai sus!”
— „Sire, mare mulțămită!”

Înainte spre Moscva — nu însă mai
departe!

Pe nesfīrșitul șes de zăpadă e o stradă
de cadavre; aici riul, colo dușmanul, pe
admēndouē părțile mōrtea! „Cine începe să
atace podul de năi?”

— „Eu, Majestate!”
— „Tot-dēuna tu, căpitane!”
Cu aceste cuvinte Napoleon îi predete
ordinul legiunii de onōre.
— „Dumneșeu fiă lăudat! Perrino, iubito
Perrino, ce mārdră fi-vei tu de mine!

Espedițiunea s'a sfīrșit și eu viu acasă!
Clopote, sunați la nunta mea! Drumul e
într'adevēr lung, dēr speranța grābesce.” În
sfīrșit, — colo sub colină zace satul, se
aud deja clopotele din patrie.

— „Dēr unde e pērul? Odiniōră il
puteai vedē încă prin Maiū în plina înflo-
rire, și acum? Ah, el a cădūt și orengile
lui — martorele tinerei mele iubiri, zac
colo în ierbă.”

— „Dēr pentru ce trag clopotele,
Matei?”

— „Pentru o nuntă, domnule că-
pitan.”

Mateiū nu mai recunosōu pe Ioan.
— „O nuntă, așa-i, ecă că pārechea
însurāștelor ese deja din biserică! Mirēsa
e Perrina, zimbītōrea și frumoșa mea Per-
rina; Iosif, fratele meu, e mirele ei.”

Când omenii din apropierea lui Ion
dīseră: „Ei se iubesc atât de mult”, atunci
întrebă căpitanul:

— „Dēr, ce e cu Ioan?”
— „Cine-i acela?” întrebāră ei, nimiți.
Se vedea, că toți îl uitaseră pe Ioan.
El încă merse în biserică, ingenunchiă și
se rugă pentru Iosif. După liturgiă el

Simici nici acum nu ar fi apucat să ia în mână frânele guvernului, atunci să se pună în legătură directă cu radicalii.

Jidanii din monarchia noastră.

Alexandru Neclan în broșura sa politică, despre care amintirăm mai dille trecute, se ocupă în mod interesant și cu cestiunea jidană. Eată pasagiile mai importante din studiul numitului autor privitoare la Jidanii din monarchia noastră:

Ce se ține de Jidanii, — după ce se declară ca părere antisemită și ca neadevărata ori-ce enunțare asupra Jidanilor, care nu conține laudă la adresa lor, — înainte de toate vreau să observ, că nu sunt antisemit.

Eu le fac imputare Jidanilor din monarchia, că ei — cu toate că în numeroase cestiuni de mare importanță sunt asupriți din partea concetățenilor și prin urmare știu din propria experiență ce înseamnă a fi asuprit — în tot locul și tot-deuna se pun pe partea asupritorilor, și le dau acestora ajutor pentru de a pute apăsa pe cei încă neindreptățiți cu ei. Ca exemplu amintesc, că nu există luptători mai zeloși ai „lățirii ideii de stat maghiar“, decât Jidano-Maghiaronii, cari aproape toți și-au și maghiarizat numele germane; și nimeni nu cântă cu mai mare însufletire „Ieszcze Polska niezginiała“ („Polonia încă nu e perdută“), decât acei Jidani, cari se numără pe sine între Polonii galițiani; și nimeni nu tocă mai aprig pe capul Cehilor, al Polonilor și lesian și al Slovenilor, decât Jidanii austriaci.

După-ce Jidanii, ca și în alte părți așa și în Austro-Ungaria sunt puțin la număr (1.860 mil.) și, respirăți peste totă monarchia, nicăiri nu formeză o masă compactă, ar crede omul, că și ei ca asupriți în lupta popoarelor neindreptățiți pentru egala îndreptățire, ar trebui să stea pe partea acestora, sau deocă lucrul ăsta li-se pare prea periculos, să stea departe afară de luptă.

Și acesta din urmă o pretindem dela Jidani noi Cehii, și cu noi toți ceialalți Slavi ai monarchiei și toți Români. Nu ne trebuie să ne fie Jidanii aliați, dăr să nu ne îngreuneze lupta, de-orece ei n'au nici un drept de a fi aliații dușmanilor noștri!

Și încă o observare. Aceia dintre Jidani, cari contribuă la asuprirea popoarelor ce nu se bucură de egala îndreptățire, aceia, dic, nu au nici un drept de a-se plânge asupra antisemitismului.

Alegeri în municipii.

Din cercul Bălăușerilor, Dec. 1885.

Stim. D-le Redactor! Cum ved, mai din toate părțile locuite de Români vi-s'a raportat despre decursul alegerilor de membri pentru congregațiunile comitatelor.

rupse o flăcă mică și izolată din perul cădută și părăsi apoi satul, fără a privi împrejur, dicând: „Dumneșu fiă lăudat, ei se iubesc, ei vor fi fericiți“.

— „Ești erăși aici, Ioane?“ îi duse Napoleon.

— „Da, Majestate!“

— „Ai 22 de ani, ești comandor și cavalier al ordinului legiunei de onoare. Deocă voiesci, poți să iai în căsătorie o contesă“.

Atunci Ioan scose din sinul său flăcă mică și mătă, pe care o rupseso de pe perul cădută și duse:

— „Majestate, inima mea e ca această flăcă. Nu voiesc nimic altceva, decât o funcțiune în avangardă spre a muri ca soldat“.

În capul satului se află mormântul unui colonel, care în etate de 22 de ani a cădută într-o luptă victorioasă. Pe petra mormântului nu e nici un nume, ci numai cuvintele: „Dumneșu fiă lăudat!“

(„Polit.“)

Ritmie.

Din cercul Bălăușerilor însă, care este și el locuit în majoritate de Români, nu v'a raportat până acum nimenea, — lucru, ce de-altminteare se esplică de sine prin dureroșele stări de decadentă și amortire, de care sunt cuprinși Români noștri din părțile acestea aproape fără nici o excepțiune.

În ziua alegerii m'am prezentat și eu cu puținii mei alegători în comuna Bălăușeri, locul destinat pentru alegere, cugătând, că voiu da peste o droiă de Români alegători, dăr, durere, nu am aflat nici un suflet de Român, ci numai nisce Unguri, adecă pui de Nemeși, și puținii Sași. Mi am dīs: unde ești preoțime română și inteligență, ce de-altoum avem foarte puțină? Cuprins de rușine și disgust, mi-am luat inima în dinți și am intrat în casă, unde se afla comisiunea de alegere. Am protestat, că pentru ce pe biletele de votare nu este nici un Român scris — erau tot numai fii de-ai lui Tuhtum, Arpád, precum și un biet de Sas, dăr și acela era șters. La protestul meu mi-au răspuns, că noi Români suntem pasivi, și de aceea nici nu ne interesăm, pentru-că altfel s'ar fi prezentat și Români. Vedī d-ta, imi dīsēră, că nu e nici un preot sau alt inteligent român. I-am răspuns, că la aceste alegeri nu suntem pasivi, ci din contră suntem activi. — Se vede, d-le părinte, mi-a dīs președintele, cât de activi sunteți!

Mi-au astupat gura și am eșit fără de-a vota. E de însemnat, că nici nu a avut cunoștință despre ziua alegerii ca mai mare parte a alegătorilor români. Astfel au eșit 9 membrii toți maghiari perciunați și nici un Român, deși majoritatea alegătorilor în acest cerc o formeză Români.

Altoum comitat ca al Târnavei mici dōră nici că mai există, care se esceleze așa mult întru persecutarea Românilor. Cu ocaziunea înființării de notariate nouă, fișpanul nostru Sándor János nu a conces nici unui Român să concureze la vre-un post de notar. Așa în noul cerc notarial al Șoimușului român, cu o comună săsescă, li s'a impus Românilor și Sașilor un Sécuiu din fondul Háromszecului, care nu soie o iotă nici românește, nici nemțesce; numai prin talmaci se înțelege cu omenii. În gremiu, adecă la comitat, nu este nici un funcționar român. Avurăm pe bravul Român de piă memorii Vasile Moldovan ca președinte la sedriă orfanală, dăr acum șesse ani l'au silit să se retragă. Cu un cuvânt, e comitat de model, fiind-că dela comitatul Târnavei mici s'au dat Kulturregyletului 10.000 fl. s'au impus dare pe câni și alte bazaconii.

N. M. Timpăhăzanul.

Din Bihar, Dec. 1895.

Poporul român din părțile sud-ostice ale marelui nostru comitat a început și el să ia o întorcere spre bine, mulțumită gazetelor noastre naționale întocmite pentru popor, cari atât de mult au contribuit și contribuie la deșteptarea lui. Pōte tocmai acesta și este cauza, că în unele comune de-ale noastre s'a decretat înființarea de școle de stat pentru mileniu, de cari însă nu prea purtăm frioă.

Ca poporul să se deștepte tot mai mult, ar fi de lipsă, ca în centrele comitatului, în Oradea-mare și în Beuș, inteligența să facă ceva. Unde este un institut de bani al nostru, — ba nici o casină ori altă societate culturală la inteligența noastră cea din Orade, pe carea abia o întrece cu numărul cea din Arad, nu găsesci. Unicul fapt, ce la toate ocaziunile il face, este Apelul d-lui N. Zigre adv. și secretar consistorial pentru alegerile municipale. Mai mult un singur om nu face.

Apelul călduros și estimp ni-a sosit curând, însă în mare parte indolența inteligenței, apoi corupțiunile și terorisările au făcut, ca în cele mai multe locuri să cadă candidații români. Mult au contribuit la doesta și ștergerile neobiciuite de multe din listele electorale a unor Români inteligenți devotați cauzei naționale; chiar de aceea s'au și șters prin duii solgăbirii.

Cercul Tinței e aproape românesc, opideșul însă e unguresc, în care avem nu-

mai un adv. d'al nostru, următor al decedatului Georgiu Dringo. Cu vre-o opt ani înainte v'e scrisesem, că acest brav Român a fest atacat pentru simțemintele sale românesce de un tinăr. Ađi jude ceroual cu numele Prikkel Gyula. Acesta provocase la duel pe bătrânul adv., pe care apoi toți aceia, cărora le prinsese bine Dringo, au început al necăji. Dăr nici o faptă fără răsplătă; acum D. Prikkel fiind palmuit de un altul, deocă-ce nu și-a luat satisfacția cavalerească, este pe cale d'a se duce din Tinca, căci inteligența mare parte i-a întors spatele.

Crișanul.

SCRIRILE ȚILEI.

— 1 (13) Decembrie.

O bombă în Burgul din Viena. Din Viena se anunță, că alaltăeri a făcut mare senzația în Hofburg deținerea unui tinăr de 26 ani, de profesiune croitor, la care s'a aflat un glonț în forma unei bombe. Numai decăt s'a făcut cercetare judecătorească și s'a aflat, că obiectul suspect este numai un glonț de lemn. Tinărul croitor deținut n'a putut să dea decăt numai nisce lămuriri încercate despre aceea, că ce a voit să facă ei cu glonțul.

Studentii din Agram și autoritățile militare. Șese universitari condamnați pentru demonstrațiunile din Agram, dăr cari se află încă pe picior liber, au fost oitați în țilele acestea la judele investigator Biscontini. La timpul fosit toți șese au apărut înaintea judelei, care a întrebat pe toți, deocă au servit sau nu în armată, și deocă da, ce rang au. Comanda de corp din Agram a cerut acum oficios dela judecătoria copia sentinței aduse contra studenților.

Bolnavii alegerii din Stomfa. Cetim în țiarul „Magyar Hirlap“ următoarele: „În cercul Stomfei — oam să sorie din Pojun — s'a restabilit erăși ordinea și liniștea. Vremea rea, din a căreia cauză atât alegerii, cât și soldații regimentelor de infanteria 72 și 48, cari au format cordonul, apoi husari și gendarmii au suferit mult, a avut ca urmare foarte multe îmbolnăviri. Dintre soldați, — cari au reintors Sâmbătă seara în Pojun — s'au fost anunțați mulți ca bolnavi, ș. a. vre-o 62, ceea ce nici nu e de mirat, deocă soldații au fost în serviciu în vremea aceea rea aproape 48 de ore. Vremea rea, cu toate blăniile groșe de piele de oie și cu toate cismele mari, a stricat și alegerilor slovaci, dintre cari 72 dac bolnavi de tifus.“

Achitat. Preotul slovac Rominald Zaymus, din comuna Bitsița, în comitatul Trenčin, a publicat un articol în „Narodnie Noviny“, în care s'a ocupat cu tema, deocă cultul lui K'ssuth pōte avé loc în sinul „partidei populare“ și peste tot între catolici. Din cauza acelu articol i s'a intentat proces pentru „agitația“. Procesul s'a pertractat țilele acestea în Budapesta. Autorul a fost achitat cu 8 voturi contra 4. Foile unguresce dic, că jurații l'au chitat în urma efectului, ce l'a produs asupra lor cetirea unei declarațiuni a acusatului, în care acesta își cerea iertare.

Corone eterne. Dōmna Susana Andreiu Muresianu, cu ocaziunea parastasului sēvērșii rēposatei, sale fice preotese Eleonora D. Blaga, a trimis subsemnatului comitet parochial în locul unei corone peritōre, trei floreni v. a. drept corōră neperitōre, ca contribuțiune la fondul pentru școlarii români sēraci, înființat în memoria iubiților rēposatei. Se chiteză în acest mod și se arată, că s'a adaos la numitul fond. — Brașov 1 (13) Decembrie 1895. Comitetul parochial român gr. or. din Brașov-Cetate.

Sânfire de biserică în Deș. Dumineca viitoare, 3 (15) Decembrie, se va sânti noua biserică română gr. cat. din Deș prin d-l protopop de-acolo Ioan Welle, rămânând, ca consacrașea solemnă să se facă în vara

viitoare prin Episcopul diecesan. Asupra istoricului parohiei și bisericei din Deș am primit cu posta de ađi dela d-l protopop o interesantă descriere, care însă fiind cam voluminoasă îi putem da loc numai intrică, clădită de arhitectul român G. Mateiu din Lipova, e de un exterior impunător. Prin ea Români din Deș au completat numărul clădirilor bisericesci și școlare, ce le au în fruntea orașului, toate noue și frumoșe.

Serata regimentului 50 din loc. Onorații oșpeți ai casinei militare din loc sunt invitați și bine veduți la serata regimului 50, care se va arangia mâne Sâmbătă în 14 l. c. în hotelul Europa, conform anunțării din „Gazeta Transilvaniei“ Nr. 261. Inceputul la 8 ore seara.

Invetătorii din Lipova, d-nii: Ioan Tuducescu, Const. Crețiu și Ioan Lucaciu ne trimet relativ la cunoscutele scorinuri din „Arad és vidéke“ despre „o conferență secretă în Lipova“ declarația, ce au adresat o numitei foi unguresce, arătând, că ei n'au cunoștință de asemenea conferențe a invetătorilor români gr. or. Declarația acosta precum și comunicatul tendențios din „Arad és vidéke“, care i-a dat nascere, ie vom publica în numărul de mâne.

Țiar românesc oprit. Ministrul de interne din nou a oprit intrarea pe teritorul ungar țiarului „Rolul Român“, pe care l'a mai fost oprit odată, când apărea sub numele: „Curierul Român“.

Baronul Lorand Eötvös, după cum anunță foile maghiare din Budapesta, a abdis la mandatul de deputat al cercului Körmeud și și va reocupa catedra de fizică la universitatea din Budapesta.

Medic de cerc în Bran a fost ales cu unanimitate devoturi d-l Simeon Stoica, cunoscut din valoroșele sale scrieri igienice, întocmite pentru popor. Intre candidați, ni-se spune, că au fost și trei Jidani, cari însă n'au dobândit nici un vot.

Uniforma oficianților dela postă. Cetim în „Bud. Hir.“, că oficianții, suboficianții și servitorii dela postă și telegraf cu ocaziunea sērbărei milenului vor căpeta o nouă uniformă. Uniforma oficianților, pe care numai în serviciu o vor purta-o, va fi tocmai ca și aceea de pâuă acum, cu deosebirea, că rocul nu va mai fi cu galōne, și numai la guier va fi provēdūt cu poșomant și parole de catifea și cu stele. Uniformă de paradă vor căpeta numai oficerii dela posta campestră, care o vor pute purta numai în serviciu. Uniforma de paradă va fi asemenea uniformei, ce o pōrtă medicii militari. Mantaua va fi de colōre albaștriă deschisă, cu două rēnduri de nasturi, și pantalonii vor fi de colōre suriă-deschisă. Suboficianții dela postă vor căpeta afară de uniforma ce o au acum, încă una de paradă. Acosta uniformă de paradă va fi întru toate asemenea uniformei oficianților dela posta campestră, numai că în loc de parole de catifea vor avé parole de postav, și servitorii vor avé galōne negre ér suboficianții, de argint. Suboficianții și servitorii în fiă-care an la ziua St. Ștefan vor trebui să pōrte uniforma, și cei din Budapesta și în timpul când va petrece curtea acolo; afară de serviciu însă vor pute să-o îmbrace, când vor voi.

Cine ține să aibă un calendar frumos și util, să ceră „Calendarul revister „Lumea Ilustrată“. Acest Calendar conține mai multe articole beletristice și istorice peste 100 ilustrațiuni și costă 1 leu în oraș și lei 1.30 în provincie. Se află de vēndare la toate librăriile, ca și la editorul IG. HERTZ (Hotel de France), Bucuresci.

5. Aphierea multiplă. Nu există mijloc mai bun, care se pote aplica la diferite casuri, ca Moll Franzbrantwein care alină durerile, întăresce nervii și muschi întrebunțându-se ca adaos băi etc. O butelie 90 cr. se pote procura dīmic la prin poste dela farmacistul A. Moll literantu, curței din Viena Tuchlauben 9. În depouire dīu providute ce se ceră expres preparatele lui Moll, provēdute cu marca de contravenție și subscriere.

Cătră clerul român din eparchia Aradului.

(Fine.)

Adese-ori auzim pe preoții și învățătorii noștri plângându-se, că ei n'au dotațiunile așa bune, cum le au preoții și învățătorii altor confesiuni; dăr tot asemenea auzim și obiecționându-se alor noștri, că nici ei nu conlucră cu aceleași succese la crearea de fonduri nouă, ori macar la sporirea celor existente, cum fac acești preoții altor confesiuni.

Fiind noi convinși, că nu există nici unul între preoții noștri, care n'ar voi și n'ar dori a conlucra după putință, la sporirea fondurilor existente, și la crearea și de fonduri nouă, numai cât mulți dintre dănsii, pôte nu vor fi știind cum să procedă la crearea acelor fonduri: venim și la această ocaziune, a le da și din parte-ne unele îndigări scose din experiență.

Intre multele și diferitele mijloace, cari s'ar putea folosi la crearea de fonduri, conform împrejurărilor noastre, mai ales două ar fi mai ușor aplicabile, și ducătoare la scop.

Unul ar fi, introducerea colectelor benevole de naturale, mai ales în anii mai roditori, în fiă-care parochii, cum practică această și alte confesiuni, și înființarea așa numitelor „magazine de bucate“, ér altul ar fi buna îngrijire a capitalelor existente și a venitelor bisericesci.

Dacă venim la biserică cu vre-o 20—30 de ani, — și ce sunt acești 20—30 de ani, în viața unui popor? — s'ar fi introdus în toate parochiile colecte de naturale, astăzi n'ar fi nici o parochie, care n'ar avea fond de câte-va mii florenți, cum și au deja multe parochii, în cari s'au introdus, mai de mult asemenea colecte. Și érăși, dacă numai înainte cu 20—30 ani, s'ar fi îngrijit bine, în tot locul, capitalele și venetele bisericesci, astăzi n'ar fi nici o parochie, care n'ar avea câte-va mii de florenți, precum și au toate acele parochii, în cari s'au îngrijit bine acele capitale și venete.

Ér dacă ar exista în tot locul atari fonduri, atunci ușor s'ar putea ameliora și dotațiunea preoților și a învățătorilor; și poporul ar fi scutit de asemenea sarcini, și chiar de a fi exploatat prin oămătarnici.

Étă dăr iubiților de ce folos ar fi asemenea întreprinderi, făcute cu puțină ostentă.

Precum-că asemenea întreprinderi sunt sigur ducătoare la scop, destulă dovadă înprejurarea, că multe chiar dintre cele mai slăbuțe parochii ale noastre, unde sunt preoți și învățători vrednici, și-au creat fără vre-o greutate asemenea fonduri, din cari apoi și-au cumpărat și pământuri bisericesci; pe când în alte parochii mai avute, nu s'a făcut nimica numai din cauza neinteresării preoților și învățătorilor.

Dacă deocă până acuma numai puțin preoți și învățători ai noștri s'au gândit serios la acestea, acuma, — în fața situațiunei, în care ne aflăm, — este timpul suprem, ca unul fiă-care să se cugete serios, și la împlinirea acestei datorințe, — căci dacă careva nici acuma n'ar face această, unul ca acela ar comite greu păcat contra bisericii străbune, pentru care și-ar trage asupra și csânda lui Dumnezeu și a posterității.

Pentru a combina cât mai bine și isvovările de venit și modal de procedera la asemenea întreprinderi, aflăm de bine a dispune întrunirea onoratei preoților în conferințe tractuale, în tot anul câte-odată, în zilele după anul nou, sub conducerea conoernintelui protopresviter, care se însaroină a convoca preoțimea din tractul submanuat la acea conferință ori singură, ori împreună și cu învățătorii, precum va afla de bine, pe zilele ce le va crede mai potrivite, după anul nou.

În acele conferințe, să se dea ocaziune, fiă-cărui membru a-și spune părerea asupra isvovorelor și modului de procedera, atât în privința înființării de fonduri nouă, cât și în privința administrării, sporirii și creații celor deja existente bisericesci; mai încolo fiă-care preot să fiă provocat a arăta pe scurt, în fața conferinței, cum a proces

dănsul la dezvoltarea simțului religios, și cu ce rezultat? cum a proces la crearea unui fond parochial, și cu ce rezultat? cât este de mare capitalul fondului bisericesc și al celui școlar din parochia sa? și cum se îngrijese? ér la anul, tot asemenea să arete, cât s'au sporit acele fonduri prin staruina sa? și preste tot ce sporiu a putut face dănsului?

Tote aceste arătări să se ia pe scurt și la protocolul conferinței, care până în 10 zile după ținerea conferinței, se va înainta și Consistoriului, spre ulterioară afacere.

Așteptând dela toți să satisfacă cu zel și bunăvoință și acestor îndrumări și sfaturi părintesci, și implorând ajutorul Ceriului și asupra acestei întreprinderi, cu binecuvântare arhierescă am rămas

Arad, 21 Noevre 1895.

Al vostru de binevoitor:

Ioan Mețianu, m. p.
Epis. Aradului.

Serbări în București.

Cetim în „Monit. Oficial“ următoarele: Lună, 27 Noevre, la orele 9 sera, s'a săvârșit la palat, în preșeța M. S. Regelui și a A. S. R. Principei moștenitor, solemnitatea țintuirii unui steg nou, ce avea să se încredințeze a doua di regimentului 9 călărăși.

Érau din fața acestei solemnitate: președintele consiliului de miniștri, ministrul de resbel, inspectorul general al cavaleriei, casa militară regală, precum și comandantul cu delegațiunea regimentului 9 călărăși.

M. S. Regele, luând ciocanul, bătă câte-va ținte în steg; apoi 'L urmară Altea Sa Regală, președintele consiliului, ministrul de resbel, oficerii generali și superiori aflați față, cu și delegațiunea regimentului.

La 9^{1/2}, Suveranul și Principele moștenitor, după ce convorbiră cu persoanele prezente, Se retraseră în apartamentele Lor, ér drapelul a fost aședat și lăsat în timpul nopței într'una din sălile Palatului.

Dina de 28 Noevre, fiind aniversarea căderii Plevnei, a fost anunțată Capitalei prin 21 lovituri de tun.

La orele 9 dimineța, un escadron din regimentul 4 roșiori, cu musică, veni la palat, sub comanda locotenentului — colonel Budișteanu, să ridice drapelul și să l ducă la biserica de lângă casarma Alexandria, spre a fi sfințit.

La orele 10^{1/2}, M. S. Regele împreună cu A. S. R. Principele moștenitor și însoțit de casa Sa militară, a mers la biserica din Dealul Spierei pentru a asista la serviciul divin ce se oficia în amintirea acestei memorabile zile de cătră I. P. S. S. Mitropolitul Primat, încongiurat de înaltul cler. La sosire, Majestatea Sa a fost întâmpinat de: ministrul de resbel, comandantul corpului II de armată, șeful marului stat-major al armatei, de generalii și de toți oficerii superiori și inferiori aflați în garnisonă. Asemenea se mai aflau prezenți președintele consiliului, ministrul de interne și atașății militari străini.

După terminarea Te Deumului s'a sfințit drapelul regimentului 9 călărăși, și apoi M. S. Regele, eșind din biserică, îl încredință comandatului regimentului.

Majestatea Sa a primit în urmă defilarea trupelor comandate de D. colonel Angelescu. După defilare, M. S. Regele și A. S. R. Principele moștenitor se întorseră la Palat.

Cu ocaziunea acestei memorabile zile, un mare număr de persoane s'au înscris în registrele Palatului și o mulțime de telegramme de felicitări au fost adresate Majestăților Lor.

SCIRI ULTIME.

București, 12 Decevre. Corpurile legiuitoare se vor deschide Joi în 7 (19) Decevre de M. S. Regele.

Sectele religioase în Rusia.

Statistica ne arată, că omenirea se împarte după religii ast-fel: Confuciansei 256 milioane; Catolică 239,2; Brahmanisei 190; Mohamedani 176,8; Bndiști 147,9; Protestanți 146,9; Fetiști 101,8; Ortodoxi 89,1; Toatiști 43; Sintoști 14; Moșaii 6,6; și necunoscuți 2,6 milioane.

Dăr statistica nu ne arată numărul sectelor și al sectanților. S'ar putea spune, că sectele religioase din lumea întrăgă trec de 10.000, de ore-ce numai protestantismul numără în sinul său peste 300. În să țera, în care sectele înflorăsc până la extrem, e Rusia, unde numărul acestora e de peste o mie.

Tendența generală la națiunile civilizate e spre contopirea sectelor în religia-mamă. Acum de curând, cele mai mari societăți catolice și protestante au luat inițiativa, ca să se ție pe vremea expoziției din Paris dela 1900 un congres al tuturor ramurilor religiilor creștine, cu scopul de a-le contopi în una singură.

În Orient și în special în Rusia, tendința e cu totul alta. Acolo religiile mari sfărâmă neconținut în secte mărunte, bizare, fanteziste, sau pline de nebunie delirantă. Rusia e creștină-ortodoxă numai cu numele, majoritatea locuitorilor însă e sectantă.

Prima și cea mai importantă sectă rusă e cea lipovenescă. Lipovenii își derivă numele dela lipo, care însemnă teiș, din pricină că ei nu cred decât în ioâne de lemn de teiș. Acești sectanți nu vor să recunoscă Biblia și Evanghelia tipărită, ci se țin de manuscrisele, cari circulau altă dată în Rusia, manuscrise pline de greșelile cele mai ordinare.

A doua sectă importantă e a scopiților.

Dobrogea d. e. e plină de lipoveni, ér scopiții sunt numai prin câte-va orașe mai mari din țera românească toți fugiți din Rusia.

Dela o vreme încôce, în satele miserabile și ignorate ale Rusiei au început să apară o sumă de propoveditori de credințe nouă. În unele gubernii, femeile ies gôle pe câmpii și în păduri, lăsându-se să mără de fôme spre ispășirea păcatelor. În altele, deci de mii de țerani recad în idolatrie, adorând bucăți de lemne și pietre. În sud, secta faimôsă a Duhoborților, sectă, care combate căsătoria, clerul și biserica, recunoscând pe o femeie numită „Mama lui D-deu“, face progrese mari. Intre altele, Duhoborții refuză de-a face serviciul militar. Guvernul rusesc a început să-i persecute cumplit și să-i exileze în Caucașia.

În guberniile de lângă Ural și marea caspică, nebunia religioasă a atins culmea. Sate întregi pierd mintea, ômenii se adună în păduri sau pe câmpii și încep să urle în cor sau să jôce până ce cad jos fără simțiri și cu spume la gură.

Dăr cea mai teribilă sectă e secta lui Șușkof, care propagă sinuoiderea ca singurul mijloc de-a salva sufletul de păcate. Mai deună-dî șese-deci de mii dintr'un sat de pe malul riului Perovoziņa s'au omorit din convingere religioasă!

Guvernul rusesc urmărește în modul cel mai aspru pe acești maniaci, printre cari se găsește și mulți șarlatani. Dăr nebunia religioasă e așa de lăță și de adincită în Rusia, încât persecuția nu face decât s'o mărescă și s'o transforme într'o ocolosală primejdie morală și scială pentru imperiul Țarilor.

Mulțămită publică.

Primescă mulțămirile noastre cele mai cordiale toți acei numeroși amici și cunoscuți, cari au binevoit a ne mângăia cu îndolența lor.

Ne rugăm să ne scuse și acei domni, cari n'au primit anunț de mörte.

Brașov, 13 Dec. n. 1895.

Familia Ratky.

DIVERSE.

Pictorii cei mari au început toți dela mic. Un conducător al școlii scoțiene povestă o interesantă istoriă despre marele artist E. A. Walton. Venise la el într'o dimineță în atelier un tiner din depărtare, tărând după sine un tablou ce reprezenta un bărbat desemnat în mărime naturală. „Veți d-ta“, duse tinerul cătră Walton, „acesta e portretul fratelui meu, mort acum de curând. Eu îi sémân lui, așa ca ou cu ou, numai cât el are favorite, pe când eu n'am. De-ore-ce frate-meu acum este mort, portretul lui nu mai e de nici un folos și de aceea aș voi, ca portretul acesta să mă reprezinte pe mine; te rog deci să-i ștergi barba, ca așa să fiu eu în acel portret reprezentat. Iti plătesc bucuroși 30 șilinge pentru lucrul“. Walton zugrăvi oeva peste barba acelei figură, așa încât străinul fu pe deplin mulțămît și Walton primi prețul promis. „Prețum veți d-ta“, îi duse Walton, „în viața mea de artist aceștia sunt cei dintâi bani, pe cari i-am primit — ca bărbier“.

Influenza în Anglia. Din Londra se scrie, că în Anglia de mai mulți ani apare regulat în totă ierna un ôspe neplăcut; acel ôspe e influența. Diarul „British medical“ a făcut un raport pe baza datelor statistice și diagnostice din toate orașele mai mari din imperiu. În aceasta se constată, că în părțile vestice și sud-vestice nu s'a ivit nici un oas de influență; din contră însă, din părțile nordice și ostice s'au ivit multe cazuri; în districtul Vestham și în unele părți din Surrey și în Yorkshire s'a lățit fôrte tare influența. Acum de curând s'au ivit grele casuri în Liverpool, Birmingham și în Manchester. Numărul casurilor de mörte, în Londra s'a înmulțit de un timp încôce mai tare, decât în Liverpool și în Manchester. Mai departe se spune, că în Yorkshire și în Surrey influența și vara încă își arată urmele sale.

Un nou stat în Europa. Mai toate cărțile geografice de înrășământ au lipsă de o completare: ele până acum au ignorat cu totul, nici mai mult, nici mai puțin, decât un stat întreg din Europa. Acesta este republica Tavolava, de pe insula cu același nume, în apropiere stăncilor nord-ostice ale Sardiniei. Regele Sardiniei, Carol Albert renunță în a. 1833 la dreptul de suveranitate asupra insulei, în favoarea familiei Bartholoni, al cărui cap domni sub numele Paul I aprôpe 50 de ani. După mörtea lui Paul I locuitorii din Tavolava au detronat pe următorul lui și au proclamat statul de republică. Noua republică trimise numai decât o deputațiune în Italia, ca guvernul să ia la cunoștință schimbarea regimului. Italia n'a fost contra. Președintele republicii Tavolava s'a ales pe deose an. Și femeile au dreptul de alegere. Întrăgă republica are numai 168 de locuitori.

Literatură.

A apărut Nr. 14 din anul al doilea al revistei ilustrate pentru familiă Vatra având următorul sumar: Crin și Trandafir, de Radu; Într'un album, poezie de Ioan Țicudianu; Ramura de camelie, tr. de C. Ramură; Amintire (Heine), poezie de C. X.; Din Scyla în Charibdea, de St. Basarabeanu; Sus viora, poezie de George Murnu; Bătrânul Clopotar, tr. de C. Ramură; Nora, de Henric Ibsen, tr. de B. Marian; Maxime, de * * *; Din viață, de Maria Cunțianu; Să fiă adevărat?, sonet de I. B. Hétrat; Pantoful piuluii mamei de I. de Garches, tr. de Breb.; Prințesa și bobul de mazăre, (după Andersen), tr. de I. Br.; Asta-i, sonet de I. B. Hétrat; Din istoria naturală (Elefantul) F. Lichtenfeld, tr. de N...; Fel de fel, de * * *. Ilustrațiile: Odalistă; Ultima săutare; O baie rece; Țăută! Flôrea lotus.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maier.

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Decembrie 1895.

Renta ung. de aur 4%	121.75
Renta de corone ung. 4%	98.75
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	124.50
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.30
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.—
Bonuri rurale ungare 4%	97.—
Bonuri rurale orotate-slavone.	98.—
Imprum. ung. cu premii	152.75
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	141.50
Renta de hartie austr.	100.30
Renta de argint austr.	100.30
Renta de aur austr.	121.75
Losuri diu 860	148.75
Actii de ale Banței austro-ungar.	1020.—
Actii de ale Banței ung. de credit.	438.—

Actii de-ale Banței austr. de credit.	370.25
Napoleonori.	9.65 1/2
Mărci imperiale germane	59.52 1/2
London vista	121.65
Paris vista	48.20
Rente de corone austr. 4%	100.05
Note italiene.	44.90

Cursul pietei Brașov.

Din 13 Decembrie 1895.

Banconote rom. Camp.	9.54 Vënd.	9.56
Argint român. Cump.	9.46 Vënd.	9.50
Napoleon-d'or Cump.	9.53 Vënd.	9.56
Galbeni Cump.	5.66 Vënd.	—
Ruble rusesci Cump.	129.— Vënd.	—
Lire tucoesi Cump.	10.80 Vënd.	—
Mărci germane Cump.	59.— Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	— Vënd.	—

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, dacă fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoase la stomach și pantece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunile cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, dacă fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răcelă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicilic)

La întrebunțarea dilnică, cu deosebire importanta pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătoșă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează dilnic prin rambursa postală.

La deposite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoții, J. L. & A. Hesshaimer, Teutsch & Tartler, Fritz Geisberger. 44-52.

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

Cassa de bancă, comisióne și de schimb

Telefon Nr. 90.

NUSSBÄCHER & BEER
BRAȘOV.

Avem onóre a recomanda serviciile nòstre în tóte afacerile și transacțiile de bancă și anume:

Cumpărăm și vindem monede de aur și argint, losuri, hartii de valóre indigene și streine, actii, scrisuri fonciare, obligații, după cursul țilei.

Acordăm avansuri, până la 80% din valórea cursului pe hartii de valóre ale statului, scrisuri fonciare și priorități; 70% din valórea cursului pe hartii de bancă și efecte ce sunt cotate la bursele din Viena și Budapesta cu dobândă moderată.

Rescumpărăm fără nici o detragere totfelii de cupóne.

Escomptăm polițe comerciale din țară și îngrijim incasso de polițe, asig-streine și nații pe tóte piețele Europei, cum și transociene.

Eliberăm Checuri cu provisióne mici pe tóte piețele comerciale europene și transociene.

Primim depuneri în socotélă, corent și bonificăm 5% netto, interese după invoire până la 5% netto,

Asigurăm foarte ieftin losuri la tragere cu câștigul cel mai mic, pen-ori și ce losuri tru diferența cursului.

Atribuim o deosebită atenție afacerilor cu efecte și suntem în poziție ori și ce hartii de valóre a-le vinde, după cursul țilei. —

Suntem la dispoziție de a da informațiuni și deslușiri specialiste. — Convertim capitale plasate în efecte, cari aduc interese mici, în efecte cu interese mai mari.

Efectuăm ori și ce operație la bursele din lăuntru și streinătate în mod foarte culant, dând ori și ce informații. — Afându-ne în relații strinse cu Filiala Transilvană a Banței ungare de escompt și schimb, suntem în plăcuta poziție de a finalisa foarte avantajios tóte transacțiunile de bancă.

Promese la tóte tragerile de loterie.

Comunicăm cu plăcere ori și ce informații și consilii conscientiöse în afacere de bancă și prin corespondență.

Revisie de losuri gratis.

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

Telefon Nr. 18.

Cec-Conto la postă nr. 969

Giro-Conto la banca imp. germană.

Casa de bancă

JACOB L. ADLER,

Brașov. Piața mare Nr. 1. Sibiuu.

cumpără și vinde monede, hârtii de valóre, devise după cursul țilei cel mai mare — respective cel mai mic; rēscumpără fără nici o detragere tot felii de cupóne;

sconteză polițe comerciale indigene și streine cu înlesnire și cu o dobândă culantă;

efectuează încassări de polițe, asignații, recipise, pe tóte piețele Europei, cum și transociene;

acordă avansuri pe hartii de valóre, losuri, monede până la 90%;

predă asignații pentru ori și care piața comercială internă și externă foarte ieftin, asignațiile destinate pentru Budapesta și Viena franco fără spese;

primesc depuneri de bancă spre fructificare în conto-corent și bonifică după invoire până la 5% netto dobândă;

recomandă pentru plasarea de capitale scrisurile fonciare cu 5%. Premie ale banței comerciale ungare, asemenea scrisuri fonciare 5% ale „Albinei“, institut de credit și economii, precum și scrisuri fonciare urbane și rurale din România, care după cursurile de astăzi aduc 5 3/4 interese; asigură foarte ieftin ori și ce losuri la sortiri cu câștigul cel mai mic, contra diferenții cursului. Comunică informații și sfaturi conscientiöse specialiste prin corespondență. 649,28 50.

Revisuire gratis a efectelor și losuri supuse sortirei.

Tipografia A. Mureșianu

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgulú Inului Nr. 30.

Acestú stabilimentú este provădutu cu cele mai bune mijloce tehnice și fiindú bine asortatú cu totú felulú de caractere de litere din cele mai moderne este pusú în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AURÚ, ARGINTÚ ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE pentru tóte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverte, in lolă mărimea.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primescú în biuroulú tipografiei, Brașovú Têrgulú Inului Nr. 30, etagiulú I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugămú a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovú.

A V I S!

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potú face și reinori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou, se binevoiască a scrie adresa lămurit și se arate și posta ultimă.

Administrat. „Gaz. Trans.“